

Zpravodaj Vám přinášíme díky
<http://www.point4me.com/cs>

point4me.cz
 tisk online snadno a rychle

LIDICKÁ TRYZNA

Nejdůležitější body:

- LIDICE
- KRNČÍ
- SIBIŘ

V sobotu 11. června 2016 se v Lidicích uskutečnila již 74. tryzna za nevinné oběti, nacisty vypálené obce. Ústavní činitelé, politici, členové diplomatického sboru, představitelé obcí, zástupci církve, Českého svazu bojovníků za svobodu, Československé obce legionářské, Sokolské župy Budečské, ti všichni uctili lidickou tragédii položením věnců a květin u hromadného hrobu lidických mužů. Vlastnímu pietnímu aktu předcházela mše svatá, kterou celebroid Mons. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký a metropolita moravský. Právě ten Jan Graubner, který v roce 2002 s ostatními německými hodnostáři světil v Norimberku svatodušní mši na sjezdu Sudetoněmeckého landsman-

šaftu a poté usedl vedle Siegfrieda Zoglmana, nacisty, příslušníka SS, jednoho ze zakladatelů Witikobundu a představitelů Sudetoněmeckého krajanského sdružení. Po čtrnácti letech od této události byl Jan Graubner pozván do Lidic, aby pronesl modlitbu nad hrobem lidických mužů. A nejen to...! V médiích následně prohlásil, že by rád obnovil kostel sv. Martina v Lidicích, doslova pronesl „*Obnovení kostela by pro mne bylo jaksi viditelným znamením toho, že se obnovuje i myšlení, které chce reagovat na to, co tady kdysi zahynulo.*“ Nač taková snaha o zásah do pietního území původních Lidic, když je všeobecně známé, že toto území má zůstat i pro další generace

Uvnitř tohoto vydání:

LIDICKÁ TRYZNA	1-3
BOJOVNÍCI OPĚT V KRNČÍ	4-5
MAYRAU	6
BRATR DAROVEC	7
GULAG JMÉNEM OZERLAG	8-9
HISTORICKÉ SETKÁNÍ	10-12
SETKÁNÍ U HRUŠNĚ	13
NÁVRATY NENÁVRATY OHLÉDNUTÍ ZA PO- CHODEM	14-15 16-19
JUBILANTI / PODĚKOVÁNÍ DÁRCŮM	20

L I D I C K Á T R Y Z N A

nadále „nedotknutelné“? K čemu by posloužila obnova kostela? Komu a jakému záměru prospěje, když církev vybuduje a obnoví na pietním místě kostel? Bude Jan Graubner další, kdo rozšíří řady lidické organizace Českého svazu bojovníků za svobodu? Chce snad církev uchvátit pietní území pro sebe a vybudovat si zde svatostánek? Sloužilo by vybudování kostela jako postupná, záměrná snaha o usmíření se Sudetskými Němci prostřednictvím církve? Můžeme se jen dohadovat, vše tomu však po letošní tryzně nasvědčuje. Přestože lidičtí bojovníci před několika lety demonstrativně odmítli finanční dar Sudetoněmecké kanceláře v Praze, pak jsme svědky právě toho, že v dnešních Lidicích nikomu nevadí přítomnost církevního hodnostáře, který se v minulosti účastnil Sudetoněmeckých dnů v Norimberku. V dnešních Lidicích

nevadí, že ministr kultury ČR je zároveň předsedou Sdružení Ackermann Gemeinde. Sdružení, které je českou odnoží a následnickou organizací Ackermann Gemeinde, která vznikla v roce 1946 a byla jednou ze tří organizací zakládajících Sudetoněmecký landsmanšaft. *(Lze to pochopit v případě Památníku Lidice, jehož zřizovatelem je právě Ministerstvo kultury ČR).*

V závěru tryzny oznámil ředitel Památníku Lidice, že se jedná s největší pravděpodobností o jeho poslední tryznu. Koho dosadí ministr kultury na post ředitele Památníku Lidice po odchodu současného ředitele Červencla, to si troufne dnes odhadnout asi jen málokdo... Uvidíme, můžeme jen doufat, že nebude pošlapáno to, co vzniklo za poslední roky a bylo ku prospěchu Památníku Lidice. Vypadá to však, že už i lidičtí bojovníci se usmířují se Sudetskými Něm-

Zástupci kladenských organizací ČsOL a ČSBS

LIDICKÁ TRYZNA

Zástupci Sokolské župy Budečské - župní starosta br. Miroslav David (první zleva)

ci stejně tak, jako se zřejmě usmířil zbytek Lidic. Jak jinak si vysvětlit přítomnost aktivisty pana Šinágl, spoluzakladatele spolku Sudetoněmecké krajanské sdružení v Čechách, na Moravě a ve Slezku, který na pietním území rozdával přítomným letáky s vysloveně protičeským tématem. Ve chvíli, kdy pan prezident hovořil o nebezpečí neonacismu, rozdával letáky, které v jednotlivých titulcích označovali prezidenta Beneše mimo jiné jako rasistu, nacionalistu, zrádce a vyháněče...

Jan Šinágl je jedním ze zakladatelů spolku Sudetoněmecké krajanské sdružení v Čechách, na Moravě a ve Slezku. Ministerstvo vnitra odmítlo toto sdružení registrovat, nicméně Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí Ministerstva vnitra, čímž došlo k registraci spolku ze zákona. Ve Stanovách spolku je řada kontroverzních témat, z nichž nejcitlivější je zřejmě čl. 3, ve kterém jsou napadány dekrety

prezidenta Beneše, poválečný transfer Sudetských Němců provedený na základě mezinárodních dohod je označován za genocidum a etnické čistky a všechny, kteří se na transferu podíleli, označuje za válečné zločince, kteří by měli být postaveni před soud.

Server Týden.cz citoval ředitele Červencla: „Z pietního aktu konečně vymizela politika.“ Těžko říct, co všechno vymizelo z pietního aktu za všechny ty roky. Chtělo by se napsat, že pokora a tichá vzpomínka nad hrobem, ovšem něco takového lidická tryzna nikdy nezažila. Co však určitě nevymizelo, to je politika. Copak někdo dokázal zabránit tomu, aby v přítomnosti přeživších, v přítomnosti prezidenta republiky a ostatně i symbolické přítomnosti 173 zavražděných lidických mužů, nedo-

cházel na pietní vzpomínce k agitce Sudetských Němců, jejichž soukmenovci byli v červnu 1942 aktéry lidické tragédie? Další agitka proběhla ze strany Bloku proti islamizaci, kdy jeden ze členů pobíhal po pietním území s logem Bloku proti islamizaci přes celá záda a mezi květinami na hrobu se dokonce objevila i stuha Hnutí Islám v ČR nechceme... Z Lidic totiž jen těžko někdy vymizí politika!

P. Hroník

Foto: M. Šnajdrová

BOJOVNÍCI PO ROCE OPĚT V KRNČÍ

V sobotu 28. května 2016 členové kladenské organizace Českého svazu bojovníků za svobodu po roce opět zorganizovali pracovní brigádu u pomníku obětí heydrichiády z června 1942 v Kladně Krnčí. Tak jako každý rok, sešli jsme se v Rozdělově Na Cimrmanském a poté jsme pěšky vyrazili k pomníku, kde jsme okolí pomníku vyčistili a upravili dosypáním mulčovací kůry. Od náletových dřevin jsme vyčistili také přístupovou cestu k torzu bývalé vojenské střelnice. Společně jsme také upravili přílehlý ochranný val. Brigády se zúčastnili nejen členové ČSBS, ale také rodinní příslušníci, děti a v neposlední řadě Dan Jiránek, který byl pravidelným účastníkem našich akcí coby primátor města Kladna a s kterým se i nadále

vidáme právě při takových akcích, jako byla pracovní brigáda v Krnčí. Děkujeme všem a těšíme se na další společné setkání.

Zároveň budeme rádi, pokud se k nám při další pracovní brigádě přihlásí i ostatní. Ti, kteří jsou na sociální síti Facebook nás pak mohou sledovat na našich stránkách <https://www.facebook.com/ovcsbs.kladno/>

OV ČSBS Kladno

Foto:

dole - společné foto;

vpravo nahoře - příbuzní po obětech

vpravo uprostřed a dole - úprava okolí pomníku a úklid valu bývalé vojenské střelnice.

zcela vpravo - syn M. Heřmanské

PIETNÍ AKT 1.6.2016

Po pracovní brigádě v Krnčí zorganizovala předsedkyně OV ses. Havlůjová pietní akt první červnový den za účasti příbuzných 6 vlastenců, kteří zde byli 1.6.1942 popraveni. „Nedají se popsat pocity, které provázely naše setkání s panem Heřmanským, synem popravené Marie Heřmanské. Tenkrát mu bylo 9 let, když přišel během jednoho měsíce o oba rodiče“, řekla ses. Havlůjová.

BOJOVNÍCI PO ROCE OPĚT V KRNČÍ

MAYRAU - VZPOMÍNKA NA HORNÍKY Z LIDIC

rý přivítal hosty, mezi kterými byli, poslankyně Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky paní Ing. Miloslava Vostrá, PhDr. Zdeněk Kuchyňka, ředitel Sládečkova vlastivědného muzea a výkonný ředitel Svazu měst a obcí a opoziční zastupitel statutárního města Kladna Ing. Dan Jiránek, který je zároveň čestným členem Klubu přátel hornických tradic Kladno. Mezi přítomnými byli také zástupci KSČM v čele s Bc. Rudolfem Carvanem kladenským zastupitelem.

Jaroslav Grubner ve svém projevu zmínil především lidické horníky, kteří byli dne 10. června 1942 zastřeleni na Horákové statku v Lidicích. Dále vzpomněl také na všechny ty, kteří v 2. světové válce byli umučeni nebo zahynuli v koncentračních táborech.

Poté následovalo položení věnců a květin. Za OV ČSBS Kladno položili věnec br. Hroník a ses. Knotková, která zde vždy vzpomene na svého zavražděného otce Rudofa Knotka, rovněž horníka.

Text: P. Hroník, foto M. Šnajdrová

V sobotu 4. června 2016 jsme se zúčastnili pietního aktu v Hornickém muzeu Mayrau, kde jsme vzpomněli na horníky z Lidic, kteří byli zavražděni dne 10. června 1942. Vzpomínku uspořádal, tak jako každoročně, Klub přátel hornických tradic Kladno. Čestná stráž ve slavnostní hornické uniformě zaujala své místo u pomníku. Z reproduktoru zazněla státní hymna Kde domov můj. Slova se ujal pan Jaroslav Grubner, kte-

POSLEDNÍ ROZLOUČENÍ S VÁLEČNÝM VETERÁNEM

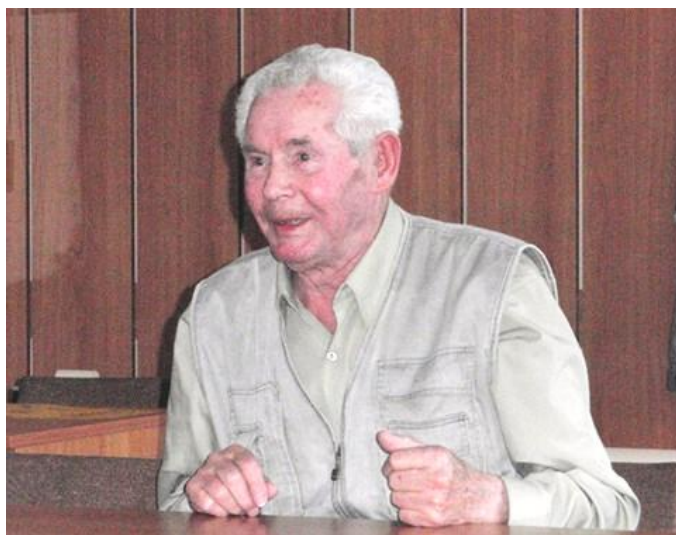
Slovanů. Jako partyzán působil především v okolí Zvolena. Zúčastnil se také ústupu do hor a zimního přechodu přes Nízké Tatry. Po válce krátce sloužil v řadách Československé lidové armády v hodnosti praporčíka. Posledních 61 let žil ve Stochově.

Po smutných zkušenostech z mládí,

Velmi nás zarmoutila zpráva o úmrtí Ludvíka Darovce, člena ČsOL Kladno a ZO ČSBS Kladno, který zemřel 25. května 2016. Ludvík Darovec se narodil 23. 11. 1926 na Slovensku. Vzpomínky na jeho dětství nebyly šťastné, již od útlého dětství musel těžce pracovat u sedláka. Později se vyučil krejčím. V době 2. světové války se po hádce s mistrem a po konfliktu se sousedem, okresním velitelem Hlinkovy gardy, odebral k partyzánům. Přidal se ke skupině Za svobodu

mu byla rodina vším. Na loňskou Valnou hromadu ČsOL Kladno ho doprovodila jeho milovaná vnučka, kterou nám hrdě představil. Bratr Darovec se aktivně zúčastňoval akcí pořádaných ČsOL i ČSBS. Přestože se jeho zdravotní stav v poslední době zhoršoval, zúčast-

nil se 14. dubna 2016 slavnostního zahájení Legiov laku. Naposledy jsme spolu hovořili 16. května, ležel na interně v kladenské nemocnici. Říkal mi: „Holka musím ležet v nemocnici, ale snad za týden půjdu domů.“ Optimismus ho neopouštěl do jeho posledních chvil. Navždy si ho budeme pamatovat jako milého a usměvavého člověka, který se dokázal vzepřít nepřízní osudu. Každému dával více, než dostával. Nechtěl

Gen. Beer předává br. Darovcovi ocenění.

se cítit nikomu zavázaný, chtěl být svobodný. Moc jsme si ho vážili a měli jsme ho rádi. Těšili jsme, že 23. listopadu oslavíme jeho 90. narozeniny. Bude nám chybět.

Poslední rozloučení se konalo 9. června 2016 v 15:00 na hřbitově Tuchlovicích, jeho urna byla uložena do rodinného hrobu.

Čest jeho památce!

Text: E. Armeanová,

foto St. Pítr

GULAG JMÉNEM OZERLAG U TAJŠETU

Ředitel tajšetského muzea Georgij Bulidin

Poslední vyprávění z cesty po Rusku končilo na nádraží v jiho-sibiřském Tajšetu, kam jsme dorazili vlakem v půlnoci. Ubytování jsme měli zajištěné poprvé od odletu z Prahy a to v soukromí nedaleko nádraží. Dostali jsme od mladého muže klíče od bytu v pětipatrovém domě a já se těšila po třech dnech na cestě konečně na sprchu. Bohužel teplá voda netekla a studená jen slabým proudem. Nevadilo, alespoň, že se člověk v klidu vyspí - ale bohužel - palanda se rozpadla po prvním kontaktu, takže se spalo na matracích na zemi. Člověk je ochotný lecos vydržet, nestěžovala jsem si, stále se mi v hlavě stejně držela myšlenka na cíl cesty - vzpomenout generála Vojce-

chovského a posledních tragické roky jeho života.

Ráno v 8 hodin nás nabral svým osobním vozem místní učitel pan Evžen Seleznev. Našli jsme ho na internetu ještě v Čechách v souvislosti s jeho před lety vydanou brožurou o historii gulagů v okolí Tajšetu, proto jsme ho požádali o pomoc. Proplatili jsme trpělivému a ochotnému Evženovi benzin a jeli jsme směr obec Ševčenko. Po hodině jízdy Evžen zaparkoval auto, nazul si holiny, do batohu mi dal malou svači-

nu a kávu. Sněhem a blátem jsme vyrazili zhruba 2km pěšky do prostor bývalého gulagu Ozerlag. Když jsme přecházeli bajkalsko-amurskou magistrálu, kudy projíždí vlaky o 40vagónech, které táhnou až tři mašiny, tak jsme zahlédli již zvláštnou krajinu, kde bylo možné pozorovat pozůstatky bývalého lágru. Debatovali jsme o tom, jaký zde mohl mít život gen. Vojcechovský. Vzhledem k jeho vysokému věku již nemusel pracovat při budování železniční dráhy, ale získal místo sanitáře v táborového nemocnici. Přesto zde nepanovaly podmínky ke kvalitnímu životu. Nevrlé podnebí a drsná sibiřská rozlehlá krajina zaručovala naprostou zbytečnost útěku - i proto sibiřské gulagy nebyly oploce-

ny. Po mírném stoupání lesem jsme přišli k velkému dřevěnému kříži mezi stromy, kde byly zhruba po metru rozmístěna okolo něj prkna zabodnutá v zemi. Každé prkno označovalo jednoho pohřbeného vězně. Těch prkýnek bylo jen v tomto prostoru více než šest set. V jednom z těchto neoznačených hrobů je pochován i gen. Vojcechovský. Prošli jsme si hřbitov a pietním aktem jsme uctili

Nová přátelství ze Sibíře

MÍSTO POHŘBENÍ GENERÁLA VOJCECHOVSKÉHO

Tajšet

gen. Vojcechovského od jehož úmrtí právě uplynulo 65let (7.4.2016). Pamětní deska může být do prostoru gulagu umístěna až v letních měsících po vyschnutí tajgy. Nyní jsme u vyvolané fotografie armádního generála vztyčili českou státní vlajku a nápis na trikoloře "nezapomeneme". O svačinu a kávu jsem měla batoh lehčí - pan Seleznev nás seznámil s místním zvykem - posváčit u mrtvého. Pro nás Čechy to bylo poněkud zvláštní, ale vybavil se mi hřbitov v Krasnojarsku, kde u každého pomníku byl i stolek a lavice, kde probíhaly podobné rituály. Po cestě k autu bylo poměrně ticho, pan profesor občas něco prohodil k podnebí, či míjovým

pomníčkům (vnuk nechal zhotovit pomník pro svého zavražděného dědu z Polska a další pomník politickým obětem vztyčili Japonci). Já cítila marnost, bezmoc a obrovský smutek. Ano, povedlo se, co jsem si přála - deska pro gen. Vojcechovského bude brzy umístěna, ale co to je. Pouze kapka v moři. Vždyť každý nespravedlivě odsouzený a umučený by si zasloužil, aby byl jeho osud vyzvihnut. V hloubi duše asi radost mám, ale převládají spíše smutné emoce. Po návratu k autu jsme se rozhodli bez ohlášení dojet na obecní úřad, jemuž pozemky s hřbitovem patří. Paní starostka obce Kvítok nám dala souhlas s umístěním desky. Pokračovali jsme tedy do kamenické firmy, kde jsme s očividně

posilněným alkoholem panem majitelem domlouvali zařízení kamene, na který bude deska umístěna. Měl by mít okolo 300kg a je domluveno, že bude odnesen silnými muži až na stráň, kde se hřbitov nachází. Smlouvání zde nebylo příliš možné, jedná se o nestandardní požadavek, navíc jsme cizinci. Kámen a instalace vyšla na 13.000,-Kč. Večer jsme již o gulazích, ani gen. Vojcechovském nikdo nemluvil, všichni jsme potřebovali přijít na jiné myšlenky. Historie stále tíží. A zvláště zde. Požádali jsme pouze ještě pana profesora, zda by byla možnost pohovořit s místními studenty o tom, co znají o historii svého rodného kraje. Ihned druhý den proběhla diskusní hodina se studenty. Nejprve jsme se ptali my - zda a co se učí z období stalinských represí ve školách, jaké mají rodinné kořeny a také jaké mají plány do budoucnosti. Oni se pak ptali zase nás, jak se žije v Čechách a jaké možnosti uplatnění má naše mládež. Nikdo z nich nebyl nikdy mimo Rusko, nikdo ani v Moskvě. Vzpomněla jsem si na slavné duo Hanzelku a Zikmunda, kteří v roce 1963 projížděli rovněž Tajšetem. Moc se tady od té doby nezměnilo a velmi pravděpodobně do těchto končin ani nezavítalo více Čechů. Po příjemně strávených chvílích v Tajšetském muzeu s panem ředitelem a rozpravě s ním jsme Tajšet vlakem opouštěli. Pokračovali jsme nočním přejezdem do Irkutska.

Text a foto: G. Havlůjová

HISTORICKÉ SETKÁNÍ SYNŮ JOSEFA HORÁKA

*Historicky první setkání synů JS + JH
Josef Stříbrný a Josef Horák*

Spolek pro vybudování památníku Josefa Horáka a Josefa Stříbrného v Lidicích inicioval letos na jaře historicky první setkání synů dvou lidických občanů, letců, bojujících od r. 1940 do konce války ve Francii

a hlavně v Anglii v československé zahraniční armádě. Ke konci války se společně sešli u 311. bombardovací perutě RAF, Josef Stříbrný jako navigátor a Josef Horák jako pilot. První setkání manželky a synů lidických letců jsme plánovali již na polovinu května při slavnosti Lidické hrušně. Bohužel paní Winifred Horáková před odletem z Anglie utrpěla úraz a přijet nemohla. V červnu na lidickou tryznu přile-

těl její syn Josef a 9. června jsme se vypravili za rodinou Stříbrných do Písku. Na náměstí v Písku jsme se potkali s Pavlem Stříbrným, synem Josefa Stříbrného a od svého domova k nám přicházela starší

paní, paní Radmila Kysilková, manželka Josefa Stříbrného. Z Lidic přijel pan Antonín Nešpor, synovec Josefa Horáka s rodinou, paní Kalibová s rodinou a paní Milena Městecká, která se řadu let věnuje rekonstrukci pochodů smrti zejména z KT Ravensbrück po stopách lidických žen.

Na setkání přijel z Anglie syn pilota Josefa Horáka, též Josef, rodinou dodnes zvaný Pepíček. Bohužel jeho maminka a vdova po Josefu Horákovi se z důvodu rehabilitace po zlomené ruce zúčastnit nemohla.

Josef Horák se v srpnu 1945 vrátil do vlasti se svou manželkou Winifred a dvěma malými chlapci Václavem a Josefem. V osvobozené vlasti chtěl se svojí ženou založit nový domov. Jeho synové, ač narození za války v Anglii, měli česká jména, Václav a Josef, jeho žena se učila česky. Nedlouho po Horákovi se vrátil i Josef Stříbrný.

Tak jako již po tři válečná léta v Anglii, po vyhlazení Lidic byli spolu s Dr. Barnettem Strossem aktivní ve sbírkové akci

A JOSEFA STŘÍBRNÉHO V PÍSKU

anglických horníků a hutníků – „Lidice Shall Live“ se oba dva po návratu ihned zapojili do Společnosti na obnovu Lidic, kde byli velmi prospěšní svými kontakty v zahraničí a armádě a pomohli rozběhnout tuto akci i v nové osvobozené republice.

Po roce 1946 však pro příslušníky zahraničních armád, zejména západních, nebylo v naší vlasti na různých ustláno. Ve vojenských kruzích jim bylo naznačováno, že s nimi armáda nepočítá, byli přefazováni k různým dislokováním jednotkám a na podřadné úkoly. Zděšením pro oba Josefy z Lidic byla schůze Společnosti pro obnovu Lidic v r. 1947, jejímž předsedou byl ministr vnitra Václav Nosek, místopředsedkyní tehdejší předsedkyně NV Lidice Helena Leflerová a generálním tajemníkem František Knor. Na schůzi se dostavila většina navrátilých se lidických žen, které ve většině, ovlivněny názory Heleny Leflerové a zejména Františka Knora, odhlašovaly, že pro Josefa Stříbrného a Josefa Horáka v nových Lidicích domky postaveny nebudou. Tím byli oba Josefové de facto ze společenství lidických vyobcováni. Pro oba letce,

kteří přes 5 let prožili v bojích za svobodu a proti nenáviděnému nepříteli, který je připravil o domov a všechny příbuzné, to bylo šokující rozhodnutí. Další potupa a nespravedlnost je za nedlouho ještě čekala, oba dva byli po únoru 1948 propuštěni z armády a degradováni.

Zhoršující se politická situace na přelomu roku 1947 naznačovala ob-

tížné doby, a tak paní Winifred Horáková se svými syny odjela na vánoce k rodičům do Anglie. Po Únoru byl Josef Horák sledován a v dubnu se mu podařilo odejít zpět do Anglie, kde se vrátil ke své profesi pilota opět u RAF jako pilot zkušební, ale již v lednu 1949 se s letounem za nepříznivého počasí zřítíl a na následky zranění zemřel. Je pochován na hřbitově Witworth Road Cemetery ve Swindonu

syn Pavel. Paní Radmila byla propuštěna ze zaměstnání. Byla sálou zdravotní sestrou ve Vojenské nemocnici v Praze. V r. 1953 byli vyhoštěni i z pražského bytu a přestěhovali se do Písku, odkud paní Radmila pocházela. Josef Stříbrný pracoval v dělnických profesích.

Ale zpět k našemu setkání v Písku...

Poprvé v životě se setkala druhá generace Stříbrných a Horáků - synové Pavel a Josef. Setkání bylo zprvu trochu rozpačité, což je pochopitelné. Ale po vzájemném „rozkoukání“ se hovor rozproudil a týkal se, jak jinak, poválečného osudu obou rodin. Paní Radka Kysilková (Stříbrná) tyto smutné události, které sama prožila, komentovala s nadsázkou a humorem. Pro paní Kysilkovou bylo překvapením i setkání s paní Kalibovou, dosud žijící ženou z Lidic. A kde jinde si o zážitcích minulých, milých i obtížných popovídat než u stolu v malé hospůdce u Putimské

brány. Oběd jsme začali malým přípitkem a vzpomínkou na všechny, kteří se tohoto setkání nemohli zúčastnit. Pak už si povídal každý s každým a vzpomínalo se na zajímavé události, veselé i smutné. Paní Radmila Kysilková vzpomněla na první setkání s rodinou Horáků v Kročehlavech, kde chovala jednoho ze synků na klíně.

Josef Stříbrný byl po únoru 1948 uvězněn. Teprve po 3 měsících byl na základě intervencí svých dvou tet z Lidic a své snoubenky Radmily propuštěn. Byl však také propuštěn z armády a degradován. Živil se tedy manuálně. Přestože byl vynikající odborník v letecké navigaci, nesměl tuto práci pro armádu nadále vykonávat. V r. 1949 se oženil a manželům Stříbrným se narodila dcera Alena a

HISTORICKÉ SETKÁNÍ...

Byl to Pepíček. Také vzpomínala na paní Win, jak se učila česky a na její milou povahu.

Pana Pavla Stříbrného zajímalo, jak v Anglii říkají Pepíčkoví, když jeho jméno, Josef, jak se obvykle představuje, není pro Angličany obvyklé, a snadno zkomolitelné. Ano, bylo to nevyslovitelné, proto pan Josef Horák používá v Anglii své třetí, anglické křestní jméno Michael. Jinak je křtěný Josef, Bohumil.

Hezké bylo pozorovat paní Kysilkovou a paní Kalibovou z Lidic, jak si v koutku povídají o svých osudech za války i o nelehké době po válce, o tom jak se lidické ženy těšily domů na své rodiny, muže a jaké pro ně bylo příjemné setkání se dvěma letci, kteří se vrátili s Anglie. Nové a hezké byly vzpomínky paní Kysilkové na dobu po válce, setkání s lidickými ženami, Horákovými, ale i ty smutné z doby kdy byl Josef Stříbrný ve vězení v pověstném Domečku. I

přes těžký život, který v 50. a 60. letech prožila po boku západního letce neztratila humor, přívětivost a otevřenost a svoje vyprávění doplnila pro všechny z nás několika horolezeckými historkami. Horolezectví se začala věnovat až ve 40 letech a k tomuto sportu přivedla celou svou rodinu děti i vnoučata. Zkušenosti z horolezectví také pomohly Pavlovi Stříbrnému v zaměstnání. Ačkoliv vystudoval filosofii a psychologii v době politického uvolnění druhé poloviny 60.ých let, živil se nakonec výškovými pracemi.

Povídat by se mohlo ještě několik hodin, ale v Písku nás čekalo další překvapení. Pavel Stříbrný nás zavedl do dolní části Palackého sadů k jednoduchému památníku účastníků II. světové války vztyčeného 11. května 2006, památníku letců československých stíhacích a bombardovacích perutí z Písecka. V seznamu jmen je i jméno rodáka z Lidic mjr. Josefa Stříbrného.

Květinou jsme uctili památku všech hrdinů, kteří za nás bojovali. F/Lt. . Josefa Stříbrného, ač nebyl rodákem z Písecka, si v Písku opravdu váží.

Poslední památkou z Písku byla procházka po nejstarším Kamenném mostě v Čechách, kde jsme se na památku také společně vyfotografovali. S Pavlem Stříbrným a Radkou Kysilkovou jsme se rozloučili u jejího domu a dnes jistě víme, že se k přátelům do Písku brzy zase vypravíme i s paní Winifred Horákovou. Pak už bude rodinné setkání Horákových a Stříbrných úplné.

Z Písku jsme odjížděli šťastni, že Spolek toto setkání zorganizoval a s vědomím, že se vbrzku znovu uvidíme.

Text a foto:

Ing. Miroslav Kaliba

Předseda Spolku pro vybudování památníku Josefu Horákovi a Josefu Stříbrnému v Lidicích

Vážené sestry a bratři,

dovolte mi, abych Vám ještě jednou, prostřednictvím Zpravodaje, upřímně poděkoval za všechna milá blahopřání k mým kulatým narozeninám. Využili jste všech dostupných prostředků a aplikací k blahopřání :-)) a já tak obdržel kromě blahopřání osobního také přání po telefonu, ve formě textových zpráv, emailů, prostřednictvím messengeru a dalších aplikací. Moc Vám všem děkuji!

Petr HRONÍK

Rád bych využil této příležitosti, abych poděkoval všem, kteří se podílejí na tvorbě Zpravodaje. Naplňuje mě to opravdu dobrým pocitem, že tvoříme něco smysluplného. Nyní jsou před námi dva měsíce prázdnin a další číslo Zpravodaje vyjde až v září. Nicméně, pište a přispívejte i o prázdninách! Možná, že se o prázdninách setkáte se zajímavými lidmi, veterány, možná, že vy mladší máte stále někoho z rodiny, kdo prožil 2. světovou válku a dozvíte se nějaké zajímavosti. Naslouchejte, popovídejte si a pak se s námi podělte příspěvkem ve Zpravodaji! Budeme se těšit!!!

Zveme Vás do Žatce!

V neděli 10. července 2016 od 10:00 hodin se v Žatci u památníku u hřbitova uskuteční pietní akt vypálení Českého Malína. V letošním roce nebude vypraven z Kladna autobus a tak účast na pietním aktu lze uskutečnit pouze po vlastní ose a spojit například s návštěvou krásného města Žatec, který má co nabídnout!

**S D R U Ž E N Í
ČECHŮ Z VOLYNĚ
A JEJICH PŘÁTEL**

SCVP
1868 1947

SETKÁNÍ U LIDICKÉ HRUŠNĚ

Dne 14. května 2016 se konalo na Pietním území v Lidicích již tradiční setkání u památné lidické hrušně, které organizuje OS Lidice pod taktovkou pana Antonína Nešpora. Nejprve zazpíval ženský sbor Pěnice z Hostivice.

Poté se ujal slova novinář a publicista pan Stanislav Motl. Svou řeč si pečlivě připravuje a letos tomu nebylo jinak. Hovořil o tzv. Generálním plánu východ. Byl to nacistický plán genocidy obyvatel z východní Evropy okupovaných Německem za druhé světové války. Mělo dojít k vysídlení či částečnému vyhlazení asi 50 miliónů obyvatel východní Evropy. Dále pak navázal na dnešní "moderní

dobu", kdy jsou dnes vychvalováni a uznáváni zločinci a hrdinů minulých ani těch dnešních si lidé moc neváží. Na shromáždění byl přítomen i syn Josefa Stříbrného, pan Pavel Stříbrný. On by mohl jistě vyprávět o hrdinství svého otce, který v roce 1939 opustil svůj domov společně se svým kamarádem Josefem Horákem z Lidic, aby šli bojovat proti Hitlerovu Německu. Pan Stříbrný jistě ví, jaké muselo být zklamání jeho otce, když se dozvěděl, že v nových Lidicích není pro něj místo. Tato nenávist bohužel v některých lidických srdcích přetrvává i 74 let po vypálení Lidic. Jsem vděčná, že existovali takoví sta-

teční lidé, jako byl Horák a Stříbrný a mnoho dalších. Kdyby se Němcům podařil jejich plán na vyhlazení obyvatel z východu, těžko říct, kdo z nás by tu dnes byl?

Na závěr měl proslov pan Nešpor a pozval všechny přítomné do lidické Oázy, kde byla instalována výstava děl znázorňující lidickou hrušni.

Text: K. Hládková, foto Milena Městecká

Kresba: Ing. Arch. Alois Doležel, zdroj www.lidice.cz

NÁVRATY - NENÁVRATY SLÁNSKÝCH ZMIZELÝCH SOUSEDŮ

V dubnovém čísle našeho Zpravodaje jsem se zmínil o nadcházejícím křtu knihy o zmizelých sousedech. Tento křest je již za námi, a proto mi dovolu, abych vám jej v krátkosti zprostředkoval.

Jednalo se o práci žáků 3. ZŠ ve Slaném, kteří po dobu téměř 5 let shromažďovali informace o „zmizelých sousedech“ ze Slánska a okolí. (Projekt Židovského muzea v Praze s názvem „Zmizelí

sousedé“ vybízí mladé lidi (ve věku 12-18 let) k pátrání po sousedech, kteří z jejich nejbližšího okolí zmizeli převážně v období 2. světové války. Jde o samostatný literárně - dokumentační projekt, který byl ofi-

NÁVRATY - NENÁVRATY SLÁNSKÝCH ZMIZELÝCH SOUSEDŮ

ciálně vyhlášen pod záštitou Kanceláře prezidenta republiky v rámci Konference Fenomén holocaust Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v roce 1999 - poznámka redakce).

Samotnému křtu předcházela krátký program, který byl velmi emoční a určitě v každém z přítomných zanechal hluboký zážitek a potlačenou slzu v oku. Po úvodním programu byli představeni všichni, kteří se na knize podíleli. Součástí programu byla také dražba předmětů, které pomohly ke vzniku knihy. Celá akce se nesla v příjemném přátelském duchu. Troufám si závěrem říci, že všichni přítomní ve školním bunkru strávili příjemný podvečer neboť všichni,

kterí se na knize podíleli, odvedli skvělou práci. Za to jim patří náš dík.

Závěrem vás chci informovat, že kniha bude dostupná k zapůjčení v knihovně ve Sláně. Její vydání totiž bylo pouze v omezeném množství, neboť se nenašel sponzor. Přesto však stojí za to. A já se vám pokusím obsah této knihy „NÁVRATY-NENÁVRATY“ přiblížit v následujících číslech Zpravodaje.

Text a foto:
D. Makara
předseda ZO ČSBS Slaný

OHLÉDNUTÍ ZA POCHODEM Z ŽIHLE DO MLADOTIC

První účastníci pochodu na nádraží v Mladoticích

Děkuji všem, kteří se připojili k pochodu, přišli na odhalení desky obětím transportu smrti na nádraží v Žihli i na přednášku do mladotické školy.

Upřímně se přiznávám, že jsem nečekala, že nás půjde tolik. Ale jsem za to moc ráda. Dá se říct, že po 9. hodině ranní, při čekání na vlak v Mladoticích, mě to až trochu vyděsilo. Nicméně jsem chvilkový pocit hrůzy, jak to zvládnou, při pohledu na prvních 35 účastníků na mladotickém nádraží, rychle setřásla. Nakoupili jsme hromadnou jízdenku, a jelo se do Žihle. Pan průvodčí se nad tím nezvyklým náva-lem usmíval a hlásil mi, že máme v Žihli tu pamětní desku namontovanou trochu nakřivo. Prostě už o akci celé okolí dávno vědělo.

Nesmírně mě těšilo už od prvních chvil odjezdu z Mladotic mít po boku pana Jaromíra Patejdl, pamětníka tehdejších událostí. A to

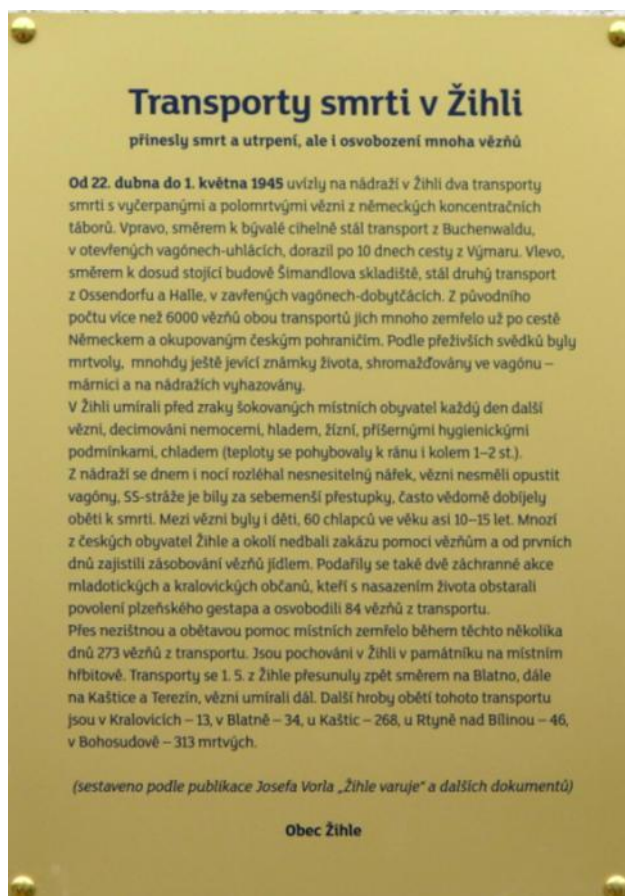
jsme měli teprve poznat, co všechno si pan Patejdl pamatuje, kolik toho ví, jaké autentické pocity má a jak je dokáže na nás ostatní přenést. Přestože mu v době těch hrozných událostí v dubnu 1945 bylo pouhých dvanáct let.

V Žihli na nádraží nás čekala podobně početná skupinka, ne-li větší, připravená na odhalení pamětní desky obětím transportu smrti. Snažila jsem se zorientovat a se všemi pozdravit – a taky začít včas. Čekal nás zde už pan

Pan Patejdl vypráví před odhalenou pamětní deskou v Žihli na nádraží.

CESTOU OSVOBOZENÝCH VĚZŇŮ Z TRANSPORTU SMRTI

žihelský starosta František Procházka. Přivítala jsem tedy všechny, kdo přišli, ale hlavně vzácné hosty – paní Miloslavu Kalibovou, jednu z posledních dvou žijících Lidických žen. Byla také v dubnu 1945 vyhnána na pochod smrti – ten z Ravensbrücku do Crivitz, 130 km dlouhý, letos jsme ho celý prošli už podruhé. Přivítala jsem a představila všem pana Jaromíra Patejdl. Vzpomněl na žihelském nádraží hlavně na to, jak jeho tatínek, pan mlynář Josef Patejdl, při osvobození vězňů bolestně prožíval, že nemohl pomoci všem. Že museli vybírat jen české vězně a mnohé jiné, dospělé muže, zbědované a vysílené, klečící a prosící o pomoc, tam museli zanechat.

Dále jsem představila paní Alenu

Staňkovou, vnučku Oldřicha Vyhynise, vězně z transportu smrti. Pocházel z nedalekého Kaznějova a jeho propuštění z transportu bylo jedním z podnětů osvobozovacích akcí mladotických a kralovických občanů. Dědeček se paní Staňkové vrátil, rodiče ale ne. Byli zavražděni v KT Mauthausen jako oběti odvety za heydrichiádu. Paní Staňková prožila zbytek války s ostatními dětmi těchto obětí nedařilo Prahy na Jenerálce. Oba, pan Patejdl i paní Staňková celý pochod prošli. Nám mladším bralo dech, jak jim to šlapalo. Přijeli i další hosté, z Lidic, pan Kaliba za Spolek pro vybu-

dování Památníku Lidickým letcům, zatím stále v Lidicích nechtěným. Marcela Kalibová a Pavla Nešporová za OS Lidice, který Pochod Lidických žen zastřešuje. Až

z Nového Boru dorazil Pepa Doškář, duchovní otec pochodu Lidických žen Ravensbrück-Nový Bor. Z Kladna a okolí přijeli moji kamarádi-pochodníci, ale také přátelé z Českého svazu bojovníků za svobodu Kladno.

A kolem 10h jsme tedy mohli vyrazit z nádraží v Žihli na cestu. Nebyla dlouhá, pouhých 9 km, nazvala jsem ji pro sebe s nadsázkou „rodinný pochod smrti“. Naše ostatní pochody mají totiž denní trasy kolem 30 km. Ale tady to bylo o něčem jiném a taky věřím, že nás díky tomu šlo mnohem více. Vyrázilo se ostrým tempem, měla jsem co dělat, abych první v čele pochodu včas dohnala. Po cestě jsem se seznamovala s místními. Už v Mladoticích jsem si potřásla rukou se skupinkou „od paní Praskové“, jak se mi krásně představili. Paní Prasková už nežije, její svědectví ale bylo důležité, vězňům pomáhala, jako mnozí jiní. Ale měla je navíc bohužel tehdy stále na očích, neboť z jejich domu u žihelského nádraží bylo vidět přímo na koleje. Z Mladotic

Překvapením pro místní byla přítomnost Miloslavy Kalibové.

OHLÉDNUTÍ ZA POCHODEM Z ŽIHLE DO MLADOTIC

s námi jela i paní Kubíková, dcera pana Vorla, který se zpracování a dokumentací událostí žihelského transportu věnoval nejvíce. I jeho syn se ženou do Žihle na pochod přijeli, vzpomínali, kolik času a úsilí tatínek mapování tehdejších událostí obětoval. Pan Vorel ml. vyprávěl, jak otce jako mladík vozil za svědky tehdejších dnů.

První zastávka pochodu byla u památníku na žihelském hřbitově. Připomněla jsem, jak byli vězni pohřbíváni, tehdy vlastně za hřbitovní zdi, jak proběhla po válce exhumace, a díky ní také identifikace některých obětí. K mé velké radosti pan starosta Procházka uvítal možnost jejich jména připomenout pamětní deskou. Bude tedy v budoucnu žihelský památník, který je důstojnou připomínkou obětí transportu smrti už dlouhá léta, připomínat jména alespoň některých z nich.

A pak už jsme mířili ven z Žihle a polní cestou, čerstvě kvůli pochodu posekanou (i za to moc děkujeme!), jsme došli do nedalekého Přehořova. Jím tehdy procházela hranice protektorátu. Na bývalé návsi, dnešní zastávce autobusu, jsem kromě jiného připomínala spontánní pomoc místních na první zastávce osvobozených vězňů. Pan Patejdl vzpomínal na to, jak byli zbědovaní, že to naše počáteční „ostré tempo“ by vlastně ani nezvládli. Sluníčko pálilo, blížilo se poledne a my mířili dál k Odlezkému jezeru, tedy „odlezkému“ jak mě místní poučili, že mám správně říkat. Zdravili jsme místní z Přehořova, pro které evidentně bylo raritou, že jim prochází kolem domů počet-

ný dav turistů. Do toho jsem každou chvíli od místních na pochod zaslechla „tady jsem snad nikdy nebyl (a)“. Bylo to úsměvné, pochod se tedy doufám zapsal všem nesmazatelně do paměti.

U odlezkého jezera u hájovny byla naše další zastávka. Ještě než jsme začali povídat, přišla řeč na jinou válečnou vzpomínku, kdy se v jezeře utopili koně i s povozem. Po menší disputaci dorazil pan Černý a všem sdělil, „já vám to povím, jak to bylo, to byli koně mého tatínka“. Vzpomínali jsme pak na ukrývání mnoha zajatců a vězňů ve zdejší hájovně, ale i v dalších okolních vesnicích. Pan Patejdl potvrzoval, jaká to byla těžká doba, divoká a nebezpečná, konec války, ale že lehké nebylo ani po něm. Jak místní shromáždili sbírku šatstva pro vězně, z toho mála, co sami měli, vařili pro ně, ošetřovali je. V dnešní době se do toho těžko dokážeme vžít, protože takovou nouzi asi nikdo z nás v životě nezažil. Ale troufám si říct, že na tváři mnohých, co pochod šli, jsem často viděla, že se vážně zamýšlí a snaží do té těžké doby přenést.

Od hájenky jsme proklouzli lesní pěšinou vedoucí kolem odlezkého vodopádu. Tempo se zpomalilo, vyšli jsme z lesa a v Chraštovicích jako na povel (nikoliv můj), všichni padli do stínu a ocenili nanuky a nápoje z místního občůdku, otevřeného tak trochu mimořádně v sobotu i kvůli nám. Odpočinek jsem vyzkoušela a pokusila se všechny zvednout, abychom včas dorazili do Mladotic, kde byla na 14h plánovaná přednáška v místní škole.

Čekala nás totiž předtím ještě poslední zastávka na mladotickém hřbitově. Mladotický starosta pan Zdeněk Slach nás tam doprovodil a položil s námi květiny u hrobu dvou sovětských válečných zajatců. Zemřeli podle dobových dokumentů na pochodu smrti při průchodu Mladou Boleslaví v březnu 1945 a v Mladoticích byla jejich těla vyhozena z vlaku s tím, aby je tehdejší starosta pan Josef Krejčí nechal pohřbít. Další hrob sovětského válečného zajatce z pochodu smrti se nachází na hřbitově v Potvorově.

Pak už nás čekala přednáška v mladotické škole, vše vzorně připraveno díky paní ředitelce a jejím pomocníkům. V sále bylo plno a také trochu zadýcháno. Přednášela jsem o pochodech smrti obecně, v jakém rozsahu a z jakých důvodů probíhaly. Snažila se připomenout, jak se vlastně v závěru války podařilo dalším způsobem nacistům vyhladit velkou většinu vězňů koncentračních táborů, ale i válečných zajatců, vlastně na poslední chvíli utratit nesmyslně mnoho zbytečných životů svých „nepřátel“. Vysvětlila jsem, proč chodíme po stopách pochodů smrti, jak se snažíme, aby byly v místech, kde prošly, připomínány, včetně hrobů a jmen jejich obětí. Většinou tomu tak není a je to zapomenutá kapitola místní historie. Pan Patejdl pak opět vzpomínal. Přestože ho pochod na sluncem rozežhřátých cestách musel vyčerpat, dokázal vyprávět hlavně o pomoci místních mladotických občanů nebo složité situaci, ve které se ocitl pan mlynář Ježek po zatčení gestapem. Jak se o něm místní telefonní linkou, fungující jen večer, dozvěděli u Patejdlů. Jak vězni museli opět pokračovat dále v cestě domů nebo byli skrýváni. Vzpomněl i na převezení nemocných vězňů do narychlo zbudovaného kralovického la-

CESTOU OSVOBOZENÝCH VĚZŇŮ Z TRANSPORTU SMRTI

V popředí paní Alena Staňková, vnučka Oldřicha Vyhnise

zaretu, který byl dalším malým zázrakem té pohnuté doby a ošetřil přes 300 vězňů, kteří to v té době tak zoufale potřebovali.

Po přednášce mne překvapil ještě pan Půta, autor žihelské kroniky, kterou jsem jako zdroj informací o místních událostech také prostudovala. Ale to už nastalo loučení – všichni se rozjeli

zpátky domů nabití, jak říkali spontánně, zvláštními pocity a zážitky. Přenesli se na chvíli o celých 71 let zpátky v čase. Zůstali jsme ještě „na kávu a na koláček“ u Kutějových, mí přátelé-pochodníci i já jsme se seznámili s mnohými místními. Všem jim ležela historie kraje i těchto událostí na srdci a velmi dobře ji zna-

li. Takže mě ještě dodatečně polilo horko, jak bylo vše cestou řečené ostře sledováno znalci. Koláčků bylo napečeno jako na dvě svatby a věřte nebo ne, ta pohostinnost jakoby se opravdu přenášela v čase.

Zvláštní poděkování patří paní Kutějové a všem místním organizátorům v jejím okolí, rodině, přátelům, sousedům, kteří si celou akci vzali za vlastní. Pomohli nám ve všem i v tom, o co jsme nežádali, vše připravili a šířili neúnavně zprávy o chystaném pochodu. Hlavně jejich zásluhou, se účast a atmosféra na pochodu tak neobvykle povedla. A těším se, že příští rok vyrazíme zase! Možná tentokrát po stopách pochodu do Kralovic.

Autor: Milena Městecká

Foto: Marcela Ježková, Petr Hroník

Po pochodu následovala přednáška v Mladotické škole.

Náměty a příspěvky do zpravodaje lze zasílat e-mailem ovcsbs.kladno@gmail.com

ZÁKLADNÍ ORGANIZACE ČSBS Kladno

Adresa

Nám. 17. listopadu 2840
272 01 Kladno

Telefon: 720237044

E-mail: ovcsbs.kladno@gmail.com

Blahopřejeme našim jubilantům:

ČERVENEC

S. Miroslava BOUMOVÁ (51)
S. Jana HAVLÍČKOVÁ (78)
S. Tereza JÍCHOVÁ (31)
S. Zdeňka KROUŽILOVÁ (70)
Br. Ing. František KYNCL (87)
S. Vladisl. LEDVINKOVÁ (82)
Br. Zdeněk MALČÁNEK (86)
S. Jiřina PLCHOVÁ (83)
S. Karolína ČERMÁKOVÁ
(27)
Br. David STUHLÝ (33)
Br. Josef ŠNAJDR (36)

ZO SLANÝ

S. Matylda KLAPALOVÁ (94)

SRPEN

Br. Vladimír CARVAN (70)
S. G. HAVLŮJOVÁ (31)
S. Irena KNOTKOVÁ (80)
S. Zdeňka KOČKOVÁ (93)
S. Blanka LORBEROVÁ (74)
Br. Ančo MARINOV (64)
S. Irena NOSKOVÁ (80)
Br. Stanislav PÍTR (50)

ZÁŘÍ

S. Helena BEČKOVÁ (68)
S. Alena HOUDOVÁ (39)
S. Andrea KOVÁCSOVÁ (29)
S. Hana NĚMCOVÁ (81)
S. Světlana ŠOBRVÁ (68)

ZO SLANÝ

Br. Marino CAVICCHIOLI (89)

Český svaz bojovníků za svobodu z.s. je dobrovolný, nestranický a nezávislý spolek, který sdružuje účastníky národního boje za osvobození ve druhé světové válce jakož i jejich rodinné příslušníky a pozůstalé po nich počínaje 15. rokem jejich věku. Individuálními členy ČSBS se mohou stát i ostatní občané, bez rozdílu jejich politické příslušnosti a náboženského vyznání, kteří souhlasí s posláním ČSBS a jeho stanovami. Individuální členové ČSBS ve věku mezi 15-ti až 18-ti roky, mají na jednáních orgánů ČSBS hlas poradní. Jako kolektivní členové se členy ČSBS mohou také stát, demokratické organizace (občanská sdružení, spolky, atp.), působící v České republice nebo v zahraničí, jejichž činnost naplňuje ideu Svazu a to na základě Smlouvy o kolektivním členství uzavřené mezi ÚV ČSBS a vedením předmětného občanského sdružení (spolku, atp.).

Naše webové prezentace

ZPRAVODAJ

<http://www.issuu.com/ovcsbs.kladno>

BLOG

<http://ovcsbskladno.blogspot.com/>

FACEBOOK

<https://www.facebook.com/ovcsbs.kladno>

DALŠÍ ČÍSLO ZPRAVODAJE VYJDE AŽ V ZÁŘÍ 2016

DĚKUJEME SPONZORŮM ZA DARY

Výbor Základní organizace ČSBS Kladno děkuje sponzorům za finanční dary, které naše organizace obdržela v první polovině roku 2016. Finančními dary přispěli:

Br. Zdeněk Malčánek, finanční příspěvek 500,- Kč

Paní Zuzana Bišická, účelový sponzorský dar ve výši 10.000,- Kč.

V druhé polovině roku 2016 plánujeme návštěvu KT Auschwitz Birkenau pro členy ČSBS Kladno. Paní Zuzana Bišická tento sponzorský dar poskytla právě k uskutečnění této návštěvy. Moc děkujeme!

Dále děkujeme za sponzorský dar majiteli cestovní kanceláře SLAN Tour.

Pan RNDr. Ladislav Peška nám poskytl výraznou slevu na autobusové dopravě při plánované návštěvě KT Auschwitz Birkenau.

Děkujeme!

Za případné další sponzorské dary předem děkujeme!